

„Edinost“
 Zelo enkrat na dan, razen nedelj in
 praznikov, ob 6. uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 za celo leto 24 kron
 za pol leta 12 „
 za četrta leta 6 „
 za en mesec 2 kroni
 Naročnina je plačevati naprej. Na na-
 ošbe brez priložnosti naročnine se upravlja
 ne oziroma.
 Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 samezne številke po 6 stotink (3 nčv.);
 v Trstu pa po 8 stotink (4 nčv.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
 se računajo po vrstah v petito. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom
 Posiljena osmrtnice in javne zahvale do
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
 Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
 Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase spre-
 jema upravlništvo. Naročnina in oglase
 je plačevati točno Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in
 sprejemanje inšuracij v ulici Molin
 picenno št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik: *Frano Šušteršič*

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Važno vprašanje. *)

(Dopis.)

Polagoma, a konečno vendar so se zvršile volitve za avstrijski parlament. Po hudih, me-
 stoma obupnih in radi tega tudi preosebni-
 volilnih borbah nastopila je mirna in resna
 doba, ki je posvečena kombiniranju, pakti-
 ranju, organiziranju parlamentarnih strank,
 katere imajo, brž, ko se odpro parlamentova
 vrata, kakor zastopnice različnih narodnostij,
 kakor bojovnice za nasprotno si težnje, pri-
 korakati na bojno polje in zavzeti nasproti
 vladi, nasproti ministerskim stolom, svoje
 bojne pozicije.

V koliko se je ta »ralliement des troupes«
 izpremenil od one scene, katero nam je pre-
 dočil ranjši parlament v mareiju 1. 1897,
 pokaže in izkaže nam prva seja. Lahko pa
 se pač danes že zatrdi, da se nam markant-
 nih izpremen v občni konstelaciji ni nade-
 jati. Sicer so se pripetile tej ali oni stranki
 pridobitve ali izgube v kvantitativnem in
 kvalitativnem oziru, radikalizem se je ojačil,
 med tem ko je klerikalizem malec oslavljen;
 vendar pa ostane splošno vse precej pri sta-
 rem, tako, da ne moremo reči o prihajajo-
 čem parlamentu: »Ein neues Leben blüht
 aus den Ruinen« starega, od Körberja optima
 spe ubitega parlamenta!

Po našem prepričanju torej parlament v
 celoti ne bo imel posebnih čarov novostij. V
 nasprotnem znamenju, z lepšo zavestjo pa bi
 se morali napolniti slovenski poslanci v ta
 parlament in izbrati si morajo tisti in tak
 »modus procedendi«, ki jim a priori obljublja
 vspešno, zavestno in odločno delovanje.

Priznati se mora in gotovo ne dvomi
 nihče o tem, da je srečna rešitev tega pro-
 blema skrajno težavna. In bati se nam je,
 da se to vprašanje ne reši s tisto treznostjo,
 s tistim, vsaki predsodek izključujočim pre-
 vdarkom, ki je potreben in jedino na mestu,
 ko se uvažuje in odločuje o običnem bla-
 gru slovenskega naroda »in toto«, o
 skupnih slovenskih interesih, ki naj bodo
 vsemu našemu delovanju »suprema lex«! Saj
 smo opazili na razbesnelem, od silnega vi-
 harja, od nečutenega osebnega sovraštva raz-
 burkanem morju slovenskih državnozbornih
 volitev — zlasti na Kranjskem — nekaj
 slaboten, takorekoč pogubi brez rešitve iz-
 ročen čolnič; namreč vprašanje: »kaj bo po
 volitvah, kaj se zgodi, kaj bo konec vsega
 tega?«

In naš strah za »rešitev« tega čolniča,
 oziroma vprašanja bil je, kakor se kaže, zelo
 opravičen.

Politična razsrjenost in razburjenost se ni
 hotela poleči in posledice tega se nam že
 razkrivajo v razmotrivanjih, katera je bilo
 čitati v slovenskih dnevnikih o bodoči dele-
 gaciji v parlamentu.

Na tem mestu moramo poudariti, da o
 pisanju teh vrstic ne gledamo niti na desno
 niti na levo in prevdarjamo važno stvar po-
 polnoma »sine ira et studio«. Žalostno pa je,
 da je treba ravno o tem sploh dolgo in ve-
 liko prevdarjati, ker se vsaka dobra in bla-
 gonosna stvar mora že sama toliko priporo-
 čati, da ni treba prelivati za njo dosti ali pa
 nič črnila; če se za to vendar-le mora zgo-
 diti, prepričani bodimo, da se ta dobra stvar
 bori s strastjo, ki ni nikjer dobra, naj-
 slabša pa v politiki.

Tako je po naših mislih nad vse aksi-
 jome jasna in samoumevna trditev, da mo-
 rajo naši slovenski poslanci pred svetom,
 pred parlamentom in pred vlado

*) O tem »vprašanju« smo govorili vse te dni
 obsežno in se nadejamo, da je jasno vsakomur, kako
 sodimo mi. Ta dopis priobčujemo torej le v prepri-
 čanju, da je dobro za stvar, ako se čujejo vsa me-
 zenja. Op. ured.

nastopiti v jedni trdni falangi!
 »Die Menge thut's«. Kvantiteta velikokrat
 odloča, zlasti če mora kvaliteta večasih pri-
 hajati na pomoč. In ker nadalje nas Slo-
 venece bratske vezi in pa obupna politična
 borba za skoro identične interese,
 — namreč boj za obstanek — vežejo s to-
 stranskimi Hrvati in Srbi; ker bi v skup-
 nem političnem nastopanju in zahtevanju
 lepša prihodnost teh malih in slabotnih slo-
 venskih plemen, obkojenih od treh mogoč-
 nih nasprotnikov, našla najkrepkejšo garan-
 cijo, moral si je vsaki zavedni Slovenec brez
 razlike pripoznati, da je narodno-napredna
 stranka na Kranjskem s predlogom, da naj
 se vsi slovenski, hrvaški in srbski poslanci
 v prihodnjem državnem zboru združijo v
 skupnem klubu, zadela ob pravo struno, ob
 jedino struno, katero nam je zatiraneom ubrati
 proti krivični vladi. — Argumenti, s kate-
 rimi je stranka v tej svoji stvarni enuneci-
 jaciji podprla z veseljem od nas učakani pred-
 log, podpiše lahko z mirno vestjo in sladko
 zavestjo vsaki mislec; saj se izglajajo v
 skrajno potrebnem — rekli bi — narodno-
 stnem ukazu, da je solidarnost prav
 sedaj, ko se je nemški in laški
 nacionalizem tako mogočno
 razvil, tudi pri nas nujno po-
 trebna, v obče slovenskem in-
 teresu.

Ta svoj predlog je postavila napredna
 stranka pod pogo, da naj se skupni klub
 ustanovi samo tedaj, če bo osnovan jedino le
 na narodni podlagi, v vsem drugem pa pusti
 svojim členom popolno slobodo. Tudi ta po-
 goj je opravičen in je tako rekoč moderu
 v sedanjih avstrijskih klubih politiki, ker se
 uporabi pri Čehih in Poljaki ravno tako —
 kakor bo igral svojo ulogo pri nemških ra-
 dikalih — ako si Wolf slučajno ne pusti
 svoje »roke odsekati« — in po sedanjih raz-
 merah tudi pri Lahih. —

Kakor pa je važna ta ideja in ponudba
 napredne stranke obudila občno veselje in pa
 nado, da se vendar ne zgodi, česar se je
 bilo bati za časa volitev, tako nas je uža-
 lostilo — če tudi ne moremo reči: presene-
 tilo — stališče, katero je zavzela kranjska
 katoliška stranka proti temu predlogu. Od-
 govorila je v »Slovenec«, čegar članek »Naši
 poslanci« je skrajno osebno in ma-
 lenkostno strankarski odgovor
 na stvarni predlog napredne stranke. Na-
 mesto da bi se stvarno odgovarjalo z načeli
 v okviru splošnih uvaževanj, zašel je »Slo-
 veneec« takoj, in sicer on prvi, na osebna
 tla in pisec članka zagnal se je z vso silo v
 dra. Tavčarja, o katerem pravi, da je on,
 čigar ime samo ob sebi pomenja boj proti
 temu, kar se imenuje klerikalizem, sedaj kar
 naenkrat v »Narodu« prilezel, da bi stopil
 s svojimi liberalnimi tovariši v skupen klub
 s katoliškimi poslanci.

Ta zahteva — pravi dr. Šušteršič, saj
 on je in ostane krmar katoliško-narodne
 kranjske politike — je nemožna, hinavska
 in neumna. Jedro vseh razlogov, s katerimi
 to svojo trditev podpira, glasi se tako-le:
 »Naši poslanci ne morejo biti taki mo-
 žje kakor so liberalci. Izvoljeni so le s tem po-
 gojem, da javno delujejo kakor katoličani in
 niti eden ne bi bil izvoljen, če ne bi bil tega
 obljubil. V drž. zboru bo šlo tudi za verska in
 narodno-gospodarska vprašanja in tu bi se
 morali obojni poslanci biti (—sic—) med
 sabo. Saj smo videli zadnjič, da je bil ravno
 verski moment, ki je združil tako lepo šte-
 vilo poslancev v slovenski kršč.-narodni zvezi.
 Če bi sedaj krščanstvo vrgli ven iz kluba, bi
 marsikaterega ne bilo!« — Na to je pregledal
 »Slovenec« še enkrat situacijo, dal Tav-
 čarju še nekaj bre in zavrže tako-le: »Če
 liberalcev ni v skupnem klubu, bo klub krep-

kejši, enotnejši in vplivnejši. Slika naše de-
 legacije bo torej: v verskih načelih ločeni —
 v narodnostnih edini.« —

V teh besedah je torej izraženo stališče
 katoliških in še le v drugi vrsti slovenskih
 poslancev okrog »Slovenca«, ali prav za
 prav tako komandira njih vodja dr. Šušter-
 šič. Odgovor je jasen in daje sedaj liberal-
 nim poslancem na Kranjskem popolnoma slo-
 bodne roke in jih* otme v bodoče vsakoga-
 kega očitjanja in predbacivanja, da oni zana-
 šajo žalostni strankarski boj tudi na v tem
 oziru popolnoma nevtralna tla, v dunajski
 parlament. Bili so pripravljeni za kompromis
 ad hoc in so hoteli svojo deželnozbornsko po-
 litiko, — ki je po vsakem zdravem, in ne
 samo najivnem političnem naziranju zmožna
 tega in takega kompromisa — podre-
 diti onim načelom, katere bi o-
 njih zahteval skupni klub.

In zakaj je bila napredna stranka s svo-
 jim predlogom zavržena od katoliške strani?

Umevno je pač, da bi se dr. Šušteršič,
 ki je priznani brezpartijski absolutist v kranj-
 ski katoliški politiki in — priznajmo mu —
 zelo delaven in dobro podkovan politik, kaj
 rad prihranil vsako nasprotstvo in se rešil
 vsake opozicije, katere menda ni še navajen
 prenašati. To misel povzemamo zlasti iz
 dejstva, da hoče vso krivdo glede odklonitve
 skupnega parlamentarnega delovanja nagro-
 maditi na dra. Tavčarja, češ, ta človek raz-
 dira vse in samo vpije.

Verjamemo pač radi, da je dr. Tavčar
 Šušteršiču že »marsikatero razdr« in da bi
 se — če bi bilo koristno in potrebno — sem-
 tertja gotovo njiu mnenja krizala.

Še lepšo ilustracijo za to »itio in partes«
 med našimi poslanci pa je najti v tem, da
 »Slovenec« odgovor popolnoma ignoruje
 predlog glede predsedništva v eventualnem
 skupnem klubu. Saj je vsem poučnim še
 dobro v spominu »predsedstvaželnost« Šu-
 šteršičeva, ki se je leta 1897. sijajno poja-
 vila pri nje n. Ta čas je predsedstvo v res-
 nici dosegel, bil tudi — objektivno sojeno —
 dober načelnik, zato si pa brez dvombe to
 prvo mesto misli obdržati tudi v novem pa-
 lamentu. In v te osebnosti Šušteršičeve namene
 naj sedaj slovenska krščansko-narodna zveza
 vstane od mrtvih! — Na vsaki način pa mu
 ne ugaja zahteva napredne stranke, da naj se
 predsedništvo skupnega kluba izroči v nev-
 tralne roke in se naj v istem smislu ustanovi
 klubova parlamentarna komisija.

Pa še kak drug, bolj skrit zajec tiči
 morda za tem Šušteršičevem grmom. Bog ve,
 če ta mož, ki je najbolj ponosen na mnogo-
 številne zveze na merodajnih mestih, ki je
 letal za časa volitev okrog vlade in ki sedaj
 antišambruje pri min. predsedniku Körberju:
 Bog ve, če ne nastopa v tem odločilnem
 vprašanju z direktivami, ki utegnejo ngajati
 onim, ki so zašli v zagato s svojo politiko,
 katere direktive pa ne morejo odgovarjati se-
 danjemu položaju naroda slovenskega?! Ali se
 dr. Šušteršič ne zaveda usodnosti in nevar-
 nosti svojega postopanja za — narod slo-
 venski?

Tako vladajo torej med kranjskimi Slovenci
 — clara paeta! Skupen klub njihov je šel
 po vodi in težko ga bode loviti in rešiti.

Radi tega pa še vendar nikomur ni treba
 obupavati. In tudi nameravani »jugoslovanski
 klub« — non omnis mortuus est! Eno dobro
 posledico ima namreč vendar-le razbitrenje
 in odkritje namenov kranjske katol. stranke in
 to je: alternativa, pred katero so sedaj po-
 stavljeni slovenski izvenkranjski poslanci in
 pa Jugoslovani sploh. Na eni strani — libe-
 raleci, ki so pripravljeni združiti se v krepak
 jugoslovanski klub na izključno narodni pod-
 lagi, na drugi strani pa njihovi nasprotniki,
 ki se hočejo še le v zadnji vrsti boriti za

blagor slovenskega naroda! Kaj store torej
 izvenkranjski slovenski poslanci, komu se pri-
 družijo Hrvatje in Srbi?

V zadnjih desetletjih so nastopali Ju-
 goslovanci v različnih parlamentarnih sku-
 pinah. Značilno je o tem, da se je želja po
 skupnem jugoslovanskem klubu že davno ogla-
 sila med njimi, da se pa še nikdar ni mogla pri-
 vesti v življenje, ker so v merodajnih momentih
 do sedaj še vedno prevladale strankarske ovire.
 Tako so bili — da se ozremo samo v zadnje
 parlamentarno desetletje — Slovenci in Hr-
 vatje do 1. 1897. zastopani v nič manj nego
 3 klubih. Nekaterniki so sedevali in veči-
 noma kimali v Hohenwartovem, konservativ-
 nem klubu, Biankini, Dapar, dr. Laginja, dr.
 Spinič in Perić bili so združeni v »klubu
 neodvisnih hrvaških i slovenskih zastupnika«
 in iz ostalih 10 poslancev sestajal je »hrvaško-
 slovenski klub« pod predsedstvom ranjšega
 dr. Bulata. »Ter divisi« delovali so torej ju-
 goslovanski poslanci v tačasem parlamentu.

Leta 1897. se je stvar toliko zboljšala,
 da so se slovenski in hrvaški poslanci zje-
 dinili in si priklonili še vrhu tega 8 Polja-
 kom prijanzni Malorusov. Ker pa se je od
 strani kranjskih klerikalcev pritiskalo z vsemi
 močmi in silami in je konečno tudi obveljala
 njihova volja, dobila je ta skupina, 35 mož,
 radi prevladajočega verskega momenta bolj
 značaj kake kongregacije, nego pa značaj od-
 ločnega in energičnega jugoslovanskega kluba,
 kateri je bil tačas in je še danes nam zati-
 ranim in preziranim Jugoslovonom tako zelo
 potreben in pomemben!

Facta loquuntur in krščanska zveza —
 se ne more ponasati s posebnimi lavo-
 rikami.

Zato pa je narodna napredna stranka,
 uvidevši potrebo, da se konečno vendar en-
 krat nastopi »cum viribus unitis«, pustivši
 strankarske ozire na strani in pripravljena za
 kompromis, kolikor ga pač dopušča njena
 deželnozbornska politika, skušala »laudabiliter«
 oživiti idejo jugoslovanskega kluba. In glej!
 Vstal je vrišč v dr. Šušteršičevi glavi in
 sans gene nastopa sedaj on kakor grobokop
 predlaganega kluba in snuje, kakor se čita,
 svoje naklepe! Habeat sibi!

Radi tega pa naj drugi izvenkranjski
 poslanci — izvzemši one, ki brezpartijsko so-
 glašajo z drom. Šušteršičem — ne poslušajo
 fraz, s katerimi se sedaj naša katoliško-na-
 rodna stranka dela lepšo, nego je v resnici in
 se izgovarja! Pokažite vi, hrvaški poslanci,
 da dr. Šušteršič nima prav, in približajte se
 skupno z dvema izvenkranjskima Slovencema
 (saj dr. Ploj, da-si konservativen, brez dvombe
 ne mara za Šušteršičevo nestrpnost) in z 2
 Srboma — narodno-napredni stranki, katera
 je gotovo v največjem veseljem pripravljena
 odposlati svoje zastopnike v jugoslovanski
 klub, čegar členi (17 na številu) si zasnujejo
 program za svoje nevstrašeno, neodvisno,
 energično in tudi marljivo delovanje s tem,
 da proglase kakor glavna klubova ali zve-
 zina temelja »narodne in gospodarske
 koristi« na slovanskem jugu. Saj je ravno v tej smeri pri nas še toliko in
 toliko storiti! Zatorej na delo in sicer na
 skupno delo, ker prepričani bodimo, da mo-
 ramo v sporazumnem, skupnem, reciproknem
 delovanju doseči več vspehov in večjo ve-
 ljavo, nego se je to godilo do danes, do se-
 danj, ko vendar tu na jugu vpijemo kakor
 zapuščenec v puščavi in se nihče ne zmeni
 in ne zgrane za nas!...

Dr. Šušteršič pa naj si zapomni Montes-
 quieu-jev izrek: »La vertu politique est un
 renoncement à soi-même!« (Politična kre-
 post je samozatajevanje!)

Dr. K. V.

V TRSTU, dne 31. jan. 1901.

Nekoliko odgovora. »Slovenec« — da bi zbežal in nahujal narod proti slovenski unijatski cerki — zmešal je v članku »Barantači« katoliško unijatstvo z razkolnim pravoslavljem in racijonalističnim starim katolicizmom. In vendar je slovenska unijatska cerkev tako katoliška kakor latinska, tako sveta, kakor latinska, tako varovana in priznana od rimskih papežev, kakor latinska. Sili nam vprašanje: da-li je »Slovenec« znan nauk papeža Benedikta XIV., kateri obsoja vse nasprotnike vztočnih cerkva, »nevedneže in ošabneže« in njih nauk, »veliko zmoto«.

Priznaje si — kakor smo že rekli —, da o pravem času temeljito zavrnemo vse napade latinizatorskih Slovencev na sveto rimsko-katoliško — ne latinsko — ampak slovensko unijatsko cerkev, povdarjamo danes le to, da ne sme nobeden pravoverni rimski katoličan brez pohujšanja čitati »Slovenca«, kadar napada sveto katoliško cerkev.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 31. januarja 1901.

Bodoča taktika hrvatskih in slovenskih poslancev. Od ro-loljuba izven Trsta, ki je že parkrat ravno v našem listu naperil svoje pero proti glasilu narodne stranke, smo prejeli:

»V Avstriji živimo pred velevažnimi, odločilnimi dogodki. Vsi narodi širne habsburške monarhije se družijo v trdne falange, da si z združenimi močmi zagotovijo pogoje svojega obstanka, svoje bodočnosti, oziroma svojega nadvladja. — Tudi naloga vseh Slovencev je, da z vsemi močmi stremijo po tesnem združenju vseh razmetanih svojih udov, vsaj po duševnem in gospodarskem. **Najsvetejša naloga naših slovenskih poslancev pa je sedaj, da tudi oni v tem kritičnem času stojijo na Dunaju rama ob rami,** brez ozira na stališče posamičnikov v nesrečnem domačem boju na Kranjskem in Goriškem, in se skupno potegujejo za pravice svojega naroda! — Kdor pa bi to jedinstvo slovenskih poslancev na Dunaju kršil iz katerih si bodi razlogov, tega mora slovenski narod zapisati med izdajce svoje! In ne opraviči ga v tem slučaju — nič, nič!!

Komur so še zdaj več domače strankarske zadeve in osebne stvari, nego mu je za bodočnost vsega slovenskega naroda, ta ni vreden biti slovenski poslanec!! Rode slovenski! Tebe ne reši gotovega pogina ne klerikalstvo, ne liberalstvo, reši te edino **vzajemno, vztrajno in premišljeno delo vseh Tvojih slojev, v prvi vrsti Tvojega duhovnega in posvetnega razumnštva na podlagi programa, izraženega v prelepih Šlomšekovih besedah:** »Sveta vera bodi Vam luč, beseda materina pa ključ do prave zveličanske omike!«

Tržaškim, res izglednim rodoljubom pa kličemo: Le pogumno, neustrašeno naprej po poti, po kateri hodite!

Dočim čitamo v sinoči došli »Reichswehru«, da se četorica narodnonaprednih poslancev še vedno brani vstopiti v en klub s katoliško-narodnimi, pa prinaša »Information« iz peresa enega teh poslancev zatrdilo, da je možen tak klub, ako si izvenkranjski poslanci postavijo kakor glavni cilj svojem delovanju: povspenjanje narodnih interesov svojih plemen. Pričakovati da je, da se nekranjski Jugoslovani ne dajo zapriseči na program, ki ni aktiven in ki bi jim ovrnil slobodo gibanja. Narodno-napredni poslanci da žele in interes naroda zahteva to, da pred ožiri na skupno narodno blaginjo utihnejo politična in verska nasprotstva. Ako se v konservativnem taboru ne odtegnejo temu spoznanju, da narodno-napredni poslanci radi vstopijo v en klub z ostalimi tovariši svojimi.

Bärnreitherjeva formula. Iz Bärnreitherjeve poročajo: Na merodajnem mestu označujejo kakor neosnovano kombinacijo vest nekega dunajskega lista o pogajanjih med ogrskim ministrom predsednikom pl. Szellom z ministrskim predsednikom pl. Körberjem na temelju Bärnreitherjeve »formule«.

To stvar treba malec pojasniti. Nemškimi liberalcem ali naprednjakom, kakor se že imenujejo, je sedaj glavna skrb ta, da bi se navzgori kazali v lepi luči, v luči stranke, ki je res »državna«, to je, ki je res pripravljena vse storiti za koristi države. Paralelno s tem prizadevanjem teče njih drugo prizadevanje,

da bi zlasti Čehe kazali v čim slabši luči, da bi Slovane sploh predstavili kakor tiste, ki so na potu, da se ne more ustrezati »državnim potrebam«. Za tako državno potrebo pa se smatra — kakor znano — tudi obnovenje p. godbe z Ogrsko. Tu pa je tista kljuka, na kateri je obvisela grda hinavščina nemških liberalcev, ki nosijo vedno dvojen obraz: na zgoraj bi se hoteli cediti lojalnosti in vzbujati menenje, da so pripravljeni za vsako žrtev na korist države, na zdolaj pa se kažejo srditeže, ki se ne boje nikogar in hočejo z vso brezobzirnostjo skrbeti le za koristi svojega nemškega ljudstva. To je: na zdolaj bi se hoteli kazati radi kalne ljudi in kakor taki morajo vestno paziti, kaj pravijo čni drugi Schönererjeve in Wolffove barve. Ta dvojna igra, ki bi jo hoteli igrati, jih je privedla v najhujo stisko. V visokih krogih bi hoteli ohraniti vero, da so oni za to državno potrebo, oziroma na zdolaj pa jih silijo, da so proti že dogovorjeni pogodbi z Ogrsko, kajti baš agitacija proti tej pogodbi je jedno glavnih sredstev nemških radikalcev in faktično je ogromna večina nemških mas proti dogovoru z Ogrsko. Tu stoji torej v škripih: ako pride rečena pogodba v parlamentu v razpravo, bi morali reči da ali ne, morali bi se izreči za ali proti dogovoru. To pa bi bilo usodno zanje: ali bi na vzgoraj zgubili lažnjivi videz »državne stranke«, ali pa bi se zamerili na zdolaj. A tega ne treba še le praviti, kaj bi pomenjalo to za stranko, katere popularnost je itak že tam blizu — nič!!

Iz teh škripev jih je hotel rešiti prijatelj Bärnreith »se svojo »formulo«, gredočo za tem, da bi se naložilo vladi, naj prične nova pogajanja z Ogrsko! To bi rešilo nemške liberalce iz škripe, da bi jim vsaj za sedaj ne trebalo reči ne tako ne tako — da bi jim potem ne mogli očitati ne zgoraj ne zdolaj, da so rekli tako in tako!

Mi pa radi verujemo zatrdilu v budimpeštanski vesti, da je gospod Szell gluh za »formulo« Bärnreitherjevo in da Madjari ne mislijo na nova pogajanja. Saj niso bedaki. Oni imajo že tolstega vola v hlevu; sedaj pa da bi ga izpuščali iz hleva, da bi potem morali še le loviti morda — bolj medlega. G. Szell je sicer — kakor vsi vitežki Madjari — veliki prijatelj nič manje vitežkih in plemenitih nemških liberalcev, Židov in plutokratov, ali tako daleč pa že ne sega prijateljstvo Madjarov, da bi se radi istega spuščali v take dvomljive kupčije. Oni so praktični in si mislijo: zadrega nemških liberalcev gori, zadrega doli, ali bolje je: drži ga, nego lovi ga!!

Fakt je torej ta, da je vsa madjarska javnost odklonila Bärnreitherjevo »formulo« in mi se ne spominjamo, da bi bili čuli le en sam madjarski glas, ki bi se bil izrekel zanjo!

Parlamentarne stvari. Nemška ljudska stranka se je večeraj konstituirala ter izvolila posl. Kaiserja načelnikom, dr. Beurle in dr. Derschatto namestnikoma. Klub šteje 41 poslancev-členov in 6 hospitantov.

Kakor poljski, tako se je tudi češki klub odločil za »politiko slobodne« roke in slediti taktiki pričakovanja. S tem je rečeno, da Čehi ne mislijo začeti z obstrukcijo, dokler ne bodo videli, kako se stvari razvijajo. Pa tudi odrekli se niso obstrukciji, ampak pripravljeno jo hočejo imeti za slučaj potrebe kakor skrajno sredstvo parlamentarne taktike.

Ta sklep pozdravljamo z zadoščenjem, ker vidimo v njem odobrenje tistega stališča, na katero smo se bili postavili mi, ko smo v načelu obsojali vsako obstrukcijo, a smo obsojali ob enem tisto glasno obsojanje češke obstrukcije, dokler — je ni; in četudi pride, dokler ne vemo, da-li je prišla iz objestnosti ali iz neizogibne potrebe?!

Mladočeški klub se je baje odločil, da si za sedaj ne izvoli nobenega načelnika in je vodstvo kluba poveril obema podpredsednikoma dr. Pacaku in dru. Stranškemu. Ta ukrep kaže, kako težko je odstopivšemu načelniku dru. Engelu najti vrednega naslednika.

Kar se tiče posvetovanj naših Jugoslovancev, se da posneti po vesteh, da se vrše pogajanja in da so precej razgreta. O kakem definitivnem sklepu ni še nič čuti. Mi se vzdržimo tu vsake nadaljnje opazke. Saj smo dovolj govorili in svarili. To pa daje slobodno roko tudi nam, da bomo kasneje — če bo škoda za narodno stvar — brez pardona prijemali njega, kdor bo — kriv.

Nekateri moravski veleposestniki bi radi zasnovali nekako zmerno stranko in

so za vstop baje povabili tudi — naše Italijane. Italijani med zmernimi, to je toliko, kakor predpustna razposajenost v hiši mrliča. Ali pa so le zlobni šaljivci — ti moravski veleposestniki.

Tržaške vesti.

Prostor za ples! Od raznih strani se ljudje tožijo, da je tu v mestu težko dobiti kako dvorano za ples, a če jo že dobe, jo pa morajo preslano plačati.

Te tožbe so opravičene le do neke meje, kajti, mi imamo na razpolago še precej veliko in lepo dvorano pri »Ogrskem kralju« za kavarno Fabris, kjer bo jutri plesni venček pevskega društva »Kolo«! Gospodar teh lokalov je vrhu tega še dober Slovan, za služi torej, da ga Slovenci obiskujemo in rabimo njegove prostore za vse manjše zabave. Dobiček imajo o tem v prvi vrsti društva sama — ker jim ne treba plačevati prostorov —, a v drugi vrsti storimo dobro delo, ako podpiramo — svojca!

Lloydov darnik »Styria« je prispel večeraj ob 9. uri in pol predpoludne po 30-dnevni vožnji v našo luko ter je po zdravniški preiskavi zadobil dovoljenje za izkreavanje. Na krovu jo bilo 27 potnikov, med njimi 15 oseb iz Lourenco Marqueza; štirje med njimi so se bili udeležili južnoafriške vojne. Ostali so bili: iz Baire 7, iz Zanzibara 2, iz Durban, Mompasa in Adena po eden. Med potniki se nahaja tudi neki deček iz Abesinije, ki potuje v Gradec.

Aretiranje. Večeraj je redarstvo zaprlo nekega Josipa Almana iz Pazina, ker je poskusil zločin proti pravosti.

Izginil je Alojzij Ceseratto iz ulice Barriera št. 33. Peljal se je v Tržič (Monfalcone) ter ni izključeno, da je mož pone-srečil.

Mrtvega so našli v njegovem stanovanju 67-letnega Florijana Škorjanca. Stanovanje so morali odpreti s silo.

Požigalec. Policijski agent Haynau je večeraj aretiral nekega Josipa Bradaka, ker tudi nanj leti sum, da se je udeležil na požiganju gozdov v tržaški okolici.

Dražbe premičnin. V petek, dne 1. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Conti št. 8, hišna oprava; v ulici dell'Istituto št. 7, hišna oprava; v Barkovljah št. 39, konj in voz; v ulici della Tesa št. 646, hišna oprava; na trgu delle Legna št. 6, tehtnice in mesarska oprema.

Samomor. Večeraj se je zastrupil s karbolno kislino 39-letni Henrik Bevilacqua iz ulice Salice št. 2 ter je umrl, še predno je zdravnik dospel na mesto nesreče. Nesrečnej je bil vdovec in oče 4-letnega dečka, katerega se je usmili neka gospa, bivačica v isti hiši. Vzrok samomoru ni znan. Truplo mrliča so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.1, ob 2. uri popoldne 5.0. C° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 749.8. — Danes plima ob 7.17 predp. in ob 8.54 pop.; oseka ob 1.35 predpoludne in ob 2.1 popoldne.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi svojo veselico v soboto dne 2. februarja v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Pevsko društvo »Danica« na Kontovelju vabi na pustno veselico, ki jo priredi v soboto, dne 2. februarja (na svečnico) v dvorani »Gospodarskega društva«.

Vspored: 1. Davorin: »Naprej«, godba. 2. Laharnar: »Vesela tovaršija«, mešani zbor. 3. Majcen: »Dragotina zgodaj vstala«, fantazija, godba. 3. Aleš: »Občutki«, zbor s samosplovom baritona. 5. Zrinski: »Sim Bona«, četvorka, godba. 6. Gregorič: »Naš čolnič otmimo«, deklamuje g. Guštinova. 7. Majcen: »Žalostni spomini«, valček, godba. 8. Laharnar: »Ženin kos«, mešan zbor. 9. Majcen: »Pozdrav iz Nabrežine«, vence slov. nar. pesmi, godba. 10. »Ciganski prizor s petjem«, izvaja moški zbor. 11. Kmuk: »Sokoiska«, koračnica, godba. 12. »Strah v kuhinji«, šaljiva burka. — Začetek veselice točno ob 5. uri pop. — Ustopnina na veselico za osebo 40 stot. (20 nvč.), k plesu za gospode z eno damo 2 K (1 gld.) sedeži po 20 st. (10 nvč.) — Ples bo trajal do zore. Svirala bo popolna »Nabrežinska godba«.

Pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku vabi na veselico s plesom, katero priredi v nedeljo, dne 3. februarja v prostorih gostilne Lukša na Proseku.

Vspored: 1. A. Foerster: »Pjevajmo«, moški zbor. 2. Gorazd: »Anka«, deklamacija, izvaja gospica Cel. Španger. 3. Hr. Volarič: »Domovini«, moški zbor se samosplovom tonora in barit. ter spremljevanjem orkestra. 4. M. Vilhar: »Filozof«, šaloigra v enem dejanji. 5. Fr. Mihlev: »Pustna koračnica«, moški zbor se spremljevanjem orkestra. 6. Ples. — Pri besedi kakor tudi pri plesu svira vojaški orkester c. k. pešp. baron Waldstätten št. 97. — Začetek veselice točno ob 5 1/2. uri zvečer. Ples traja do 5. ure zjutraj. — Vstopnina k veselici 50 stot., sedeži I. vrste 40 stot. in II. vrste 20 stot. za osebo; k plesu 2 K za moške in 60 st. za ženske.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Pevsko društvo »Slovan« v Padriču vabi na veselico, ki jo priredi v soboto dne 2. februarja 1901. v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivaru z blagohotnim sodelovanjem pevskega društva »Zvezda« pri sv. Ivanu in tamošnjih diletantov. Vspored:

1. P. H. Sattner: »Na planine«, moški zbor, poje »Slovan«. 2. I. pl. Zajc: »Himna Zvonimira«, moški zbor, poje »Zvezda«. 3. A. Aškerc: »Mi ustajamo«, deklamuje gica. I. Vatovec. 4. a) Dr. B. Ipavec: »Sprememba«, b) Fr. Grbič: »Da sem jaz ptičica«, mešani zbori, poje »Slovan«. 5. A. Nedved: »Veseli pastir«, mešan zbor, poje »Zvezda«. 5. N. N.: »Stotnik in sluga«, šaljiv prizor. 7. Ig. Hladnik: »Vesela pevka«, dvoglasen ženski zbor s spremljevanjem glasbe, »Slovan«. 8. I. Kuret: »Pevski pozdrav«, mešan zbor, poje »Slovan«. 9. N. N.: »Ena se mora omožiti«, vesela igra v enem dejanji, predstavljajo sv. Ivančanke. 10. Ples in slobodna zabava. — Med točkami in k plesu bo sviral tržaški kvintet. — Začetek veselice točno ob 6. in pol uri popoldne.

Vstopnina: na veselico za osebo 50 stot., sedeži po 20 stot., na ples za moške 80 in za ženske 40 stot.

Čisti dohodek je namenjen za poplačanje novega harmonija, ki si ga je društvo že naročilo.

Poziv. Podpisani vabijo člene pevskega društva »Kolo« na pogovor radi sestave novega odbora. Pogovor se bo vršil v soboto dne 2. februarja ob 3. uri popoldne v društveni sobi, ulica Molin piccolo števil. 1, I. nadstr.

Ivan Škrjanc, Josip Podbršek, Ivan Svetina.

Občni zbor »Konsumnega društva« v sv. Križu bo dne 3. februarja in ne 8., kakor smo po pomoti naznanili.

Pogrebno društvo »Arimatej« v Barokvljah aaznanja svojim členom, da bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 10. februarja 1901 ob 1. in pol uri popoldne v dvorani »Obrtnijskega društva« št. 50.

O d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Osebna vest.** Iz Gorice nam pišejo: Njegovo Veličanstvo presvitli cesar je imenoval gospoda Jurija Dmitroviča, doslej polkovnika in poveljnika pešpolka Fabin 102 v Tridentu, brigadirjem pri drugi pehotni brigadi v Sarajevu. G. Dmitrovič je bil rojen leta 1848. v Vrginmosti, v nekdanji vojaški granici. S svojim 6. letom je prišel kakor častnikov sin v vojaško vzgojevališče in od tega časa dalje ni slekel več vojaške suknje. Udeležil se okupacije v Bosni, kjer si je stekel velike zasluge, radi katerih je bil odlikovan z vojaškim zlatim križem za hrabrost in drugimi svetinjami. Nam je ta vojaški odlikava sosebno zato znan, ker je bil v Gorici več časa, kakor poveljnik kranjskega lovskega bataljona št. 7., katerega mostvo je zelo ljubil. Dne 22. aprila 1899. se je poročil v Gorici z g.čno Pavlo Lebanovo iz znane čast. rodoljubne družine v Gorici. Visokemu vojaškemu dostojanstveniku naše iskreno čestitamo!

× Darovi dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu. Na upravo našega lista je poslal g. Rudolf Pregarec iz Riemana za »dijaško podporno društvo v Pazinu« znesek 10 kron pod geslom:

»Oduševljen po naših kanconetah in po plemenitem činu g. Jos. Valentija, ki je na grado za svojo pesnicio »Spomin« določil »Dij. podpornemu društvu v Pazinu« nabral na predlog našega predsednika mej peveci društva »Slavec« v Riemanih 10 K, kakor nameček nagradi. Do te svote sta pripomogla zlasti brata gg. Kalister iz Trsta, ki sta nas počastila v nedeljo s svojim obiskom, kakor

tudi daar gospod Bozeglav. Bog plati vsem!

To svoto je uprava »Edinosti« odpolala v Pazin.

× Vipavska železnica. Pravijo, da za novo vipavsko železnico že pridno kupujejo hrastove prage (švelarji). V St. Petru pri Gorici je že nastavljenih več nadzornikov za delo ter pričnejo z istim te dni.

Vesti iz Kranjske.

* Izseljevanje. Minolo leto se je izselilo iz Kranjske v Ameriko 380 oseb, največ iz litijskega, novomeškega, črnomaljskega in krškega okraja. To je žalostna statistika!

* Učitelj-doktor. Nadučitelj I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani inokr. šolski nadzornik za Kranj, g. Andrej Žumer, je dosegel naslov doktorja. Čestitamo!

* Il. Bistriško-Trnovsko društvo vabi na predpustno veselico, ki bo v nedeljo dne 3. februarja v hotelu »Ilirija« v Il. Bistrici.

Vspored: 1. Tamburanje, petje in loterija. 2. Ples. — Iz prijaznosti sodelujeta na veselici tamb. zbor »Il. Vila« in tamkajšnji pevski zbor. — Vstopnina za izvršujoče člene 40 stot., za druge 1 krono, z družino 1 krono 60 stot. — Začetek ob 8. uri zvečer.

* Sprememba na dolenskih železnicah. Na novomeški in Kočevski progi dolenskih železnic opustijo s 1. februarjem vozove I. razreda.

Vesti iz Štajerske.

— Društvo »Napreje« v Gracju šteje 4 ustanovnike, 24 podpornih in 103 redne ude. Prošlo leto je imelo društvo 912 K dohodkov, a 862 K izdatkov. Društvenikom je na razpolago v čitalnici 28 časopisov. Društvena hranilnica, ki posluje še le od maja p. l., je imela do konca leta 3100 kron prometa. Društvo je priredilo več predavanj ter je poučevalo svoje člene v računstvu, knjigovodstvu, petju in nemščini.

— Radgona ima enega nemškega uradnika več. Iz Ljubna (Leoben) na Gorenjem Štajerskem so premetili v Radgono finančnega koncipista dra. Ernsta Ringla. Kje se je gospod naučil slovenščine, ki mu je v Radgoni nujno potrebna, tega ne vemo.

— Slovenski odvetniki. Deželni poslanec, odvetnik dr. Fran Rosina se s 1. februarjem 1901 preseli iz Ljutomerja v Maribor; na njegovo mesto pride v Ljutomer dr. Karol Grossmann, tamošnji rojak, ki je, kakor smo poročali, položil v Trstu zelo dobrim uspehom odvetniški izpit.

— Čevljar baron v Mariboru. To tržiščnemu občinstvu dobro znano opereto so minolo soboto predstavljali v mariborskem »narodnem domu« in sicer z zelo lepim uspehom. Vse vloge so bile v najboljših rokah. Pa kaj pomaga vse to, če pa e. kr. okrajno glavarstvo Slovencev v Mariboru noče in noče privoščiti poštenega razvedrila. Ukazalo je namreč, da smejo opereto videti le udje »Narodnega doma« in njih svojeci. O nemških predstavah je pač drugače. To bi gledali Mariborčani, če bi v nemško gledališče smeli zahajati le akcijonarji istega! Radovedni smo, kak vsepok bo imela pritožba na namestništvo.

Razne vesti.

Parnik »Rusija« dvignjen. Iz Marsilje poročajo, da sta parnika »Dänemark« in »Berger« dvignila pri rtu Faramon blizu Marsilje potopljene ruski parnik »Rusija«. Parnik ni trpel znatne škode in je sedaj zasidran v marsiljski luki.

Kakoršen deček, tak mož. Princ Waleški se je poročil v windsorski kapeli sv. Jurja ob blesteči asistenci. V prvi vrsti je bilo med navzočimi opaziti nekega sila nemirnega malega dečka; dva gorjane sta se trudila, da ga brzdata. Naenkrat pa se je fantič, katerega je eden izmed varuhov prijel za ušesa, sklonil ter ugriznil svojega krotileca v nago mečo. Ta promptna replika je vzbudila obče začudenje. No, bojeviti dečko je danes — cesar Viljem II., gorjane, ki sta imela nalogo paziti nanj, sta pa bila vojvoda Connaughtski in vojvoda Albanyški, njegova strica.

Šolski zvezek je izdal morilca. Dne 15. m. m. so našli gozdnega čuvaja mestne ob-

čine Brno, Franca Hamernika, v gozdu ustreljenega. Ker se poleg mrtveca, ki je bil pokrit s smrečjem, ni našlo niti puške in lovske torbe ter so manjkali celo škornji in čepica in nekatere druge stvari, sklepalo se je iz tega, da je bil tu izvršen roparski umor. O morilecu ni bilo sledu. Le puškin zamašek iz papirja je policijski komisar, ki je istega našel na lieu mesta, spravil, mené da je kos časnika, iz katerega bi se morda dalo sklepati na kraj, kjer stane morilec, kakor se je to že enkrat o nekom roparskem umoru zgodilo na Dunaju. Puškin zamašek pa ni bil, kakor je bilo videti o prvem površnem opazovanju, kos časnika, marveč list iz šolskega zvezka. Na listu je bil zvršetak šolske naloge z stavki kakor: »Nebo je modro«, »sneg je bel«, »Mačka mijavka« in druge take večne resnice. List so takoj poslali v ljudske šole ter ga predložili vsem učiteljem. Jeden izmed teh je spoznal pisavo na listu, ki je bila njegovega učenca Henrika Pavlička. Nato se je vršila hišna preiskava pri očetu tega dečka, Francu Pavličku. Poizvedovanja so ugotovila, da je Franc Pavliček v svojem rojstnem kraju Brankov poznat kakor lopovski tat, da je že večkrat pomeril na gozdnega čuvaja. Pavliček je tudi priznal dejanje ter je označil kraj na katerem je v gozdu pokopal stvari, ki jih je oropal umorjencu. List iz šolskega zvezka, ki je povzročil, da so našli roparskega morileca, spravijo v policijskem muzeju.

Loterijsko število, izžrebane dne 30. januvarja:					
Praga	88	34	26	58	2
Lvov	86	65	45	80	74
Inomost	1	13	50	45	18

Alpski muzej. Po 1. števil. letošnjega »Planinskega Vestnika«, glasila slovenskega planinskega društva, posnemamo sledečo vezelanimivo vest: V »Alpskega Vestnika« januarjski številki utemeljuje g. R. zanimiv predlog, naj bi pričela češka naša podružnica nabirati predmetov, sposobnih za muzej. Tak muzej bi bil edini in prvi svoje vrste, služil bi vedi, vzbujal bi zanimanje za alpinizem. Naloga bi mu bila, podajati vsestranski kar najbolj nazorni pouk o alpskih deželah, pred vsem o slovenskih planinah. Obsegal naj bi reliefe gorskih skupin, značilne rudnine, rastlinstvo, živalstvo, fotografije, stare in nove slike ter mape, diagrame in modele o pomikanju ledenikov, modele koč, narodopisne predmete, zgodovinski razvoj turisticke opreme in tehnike v hribovlavstvu. Pridružila bi se tudi alpinska knjižnica.

»Planinski Vestnik« pristavlja povsem opravičeno: »Namero to pozdravljamo prav iz srea, ker gre za spoznavanje naših gora, in ne dvomimo, da bi našla češka podružnica za to svoje podjetje med Slovenci pomočnikov, ki bi hoteli obogatiti zbirko s primernimi stvarmi. Služil bi vsak prispevek v povzdigo imena naše domovine.«

Književnost in umetnost.

»Slovenka«. Prva številka V. letnika »Slovenke« je izšla v novi lepi, moderni obliki.

Vsebina je zanimiva. Pred vsem g. prof. Merharja razprava o Prešernu, katero je isti čital dne 23. decembra na Prešernovi slavnosti v »Slovanski Čitalnici« v Trstu. To je, kolikor nam je znano, edina celotna slika Prešernovega življenja in delovanja, kar jih je izšlo o priliki stoletnice velikega pesnika.

Sila aktualno je g. Dragotina Lončarja poročilo o dr. El. Blackwellovi knjigi: Spolna vzgoja. O takem predmetu je težko pisati, težko izbirati prave izraze, kajti treba je paziti, la se ne žali navedenosti in dostojnosti. G. Lončar je zadel pravo struno. Z veseljem pričakujemo nadaljevanja.

Temperamentna pisateljica Zofka Kveder nam v dveh krasnih črticah, naslovljenih »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!« razgrinja strašno bedo delavskega stanu. Črtici morata vsakogar pretresti v dno duše. Koliko novih snovi leži še skritih v naših socialnih vezmerih! Samo dvigniti treba te zaklade z večro umetniško roko, kakor ume to naša dična Zofka Kveder.

Znana pesnikinja Vida, ki zalaga zlasti »Zvonček« tako rada z ljubkimi proizvodi svoje Muze, je odičila zopet enkrat tudi »Slovenko« — lepimi pesmicami: »Molitev«, »Take oči« in »Po slovesu«.

Vezelanimiv je g. prof. M. Hostnika (v Rylsku na Ruskem) članek »Ženske učne

moči na ruskih gimnazijah«. To je ob enem odgovor g. ej Mariei II. na »Pismo iz Rusije« v lanskem »Slovenskem Narodu«. V tem »pismu« je g. a. Mariea II. ne baš fino napadala urednico »Slovenke«. Sedaj je dobila odgovor od kompetentne strani; naglašamo: odgovor, a to stvar in v dostojni obliki. Suaviter in modo — fortiter in re!

Pod naslovom »Nove skladbe« ocenjuje strokovnjak g. —k v Trstu nove muzikalije in sicer: »Pod oknom« dr. Gajmira Kreka, »Zimsko idilo« Rista Savina in Hrabroslava Volariča: »Skladbe I.« G. —k je pravičen ocenjevalec in temeljit poznavalec glasbe; to dokazuje v vsaki vrstici.

Pod naslovom »Nove knjige« nahajamo zanimive ocene prof. Ilesičeve brošure: »Prešeren in Slovanstvo«; beležko istega pisatelja o češki knjižici »Lavantinsky biskup A. M. Slomšek«, o mladinski knjižici Schwentnerjevi (Josip Brinar: »Medvedji lov«, »Čukova ženitev«) ter daljšo oceno o Josipa Kostanjeveca: »Iz knjige življenja«, v kateri se zlasti hvali krasna socialna novela »Brez službe«. Tudi Hribarjevemu »N. koledarju« je posvečeno nekoliko vrstic.

I. zvezek zaključuje naslednje beležke: sodna nemškega lista o »Slovenki«, »Misterij žene« v nemškem prevodu, Srbkinja arhitekt, trgovina z dekleti, ženski krožek liter. in govorniškega društva »Slavija« v Pragi, čemu potrebujejo delavke volilno pravo, ženske v šolskem svetu, prva vseučiliška pravna profesorica na Italijanskem, prva odvetnica v Parizu, ženski kongres v južni Afriki, redko odlikovanje Slovence na Ruskem, ženska društva v Srbiji, žensko gibanje in prostitucija ter priloga.

Uredništvo prosi p. n. sotrudnike, čitatelje in čitateljice, naj blagohotno oproste, ker se je moralo odložiti mnogo zanimivih stvari; zlasti leposlovnega gradiva je v tej številki le malo. Razprava o Prešernu, katere ni kazalo trgati, je namreč zavzela mnogo prostora. V prihodnje se pride temu nedostatku v okom.

»Slovenka« je vsekako vredna pažnje in podpore slovenskega razumnštva. Naročnina za vse leto znaša le 6 kron. Posamezne številke se vdobivajo tudi po tržiških tobakarnah in pri g. L. Schwentnerju v Ljubljani.

Kdor želi, pošlje se mu prva številka brezplačno na ogled.

Kaj je s knjigami »Slovenske Matice«? Vsa druga literarna društva so že razposlala ali vsaj začenjajo razpošiljati svoje knjige za lansko leto, le o naši »Matici« ni slišati nič. Bomo-li zopet čakali, kakor lani, do Velike noči ali celo do Binkošti in dalje? Kdo je kriv, da se je »Matica« zopet zakasnila tudi letos? Če ljubljanske tiskarne ne morejo o pravem času izvršiti knjig, nimamo-li za taka dela dovolj slovenskih tiskaren (v Gorici dve, v Trstu dve, v Postojni, v Novem mestu, v Kranju, v Celju, v Mariboru in v Celoveu po eno), ki bi jih gotovo rade vspelele in dostojno dogotovile — o pravem času?!

Graški Slovence.

Brzjavna poročila.

Otvoritev državnega zbora.

DUNAJ 31. (K. B.) Danes zjutraj je bila povodom otvoritve državnega zbora slovesna sv. maša v cerkvi sv. Štefana, katero je daroval prelat Tschoke. Prisostvovali so ministri predsednik pl. Körber z vsemi ministri razun grofa Welsersheimb-a, predsednik gospodske zbornice Alfred Windischgrätz in mnogo členov obeh zbornic.

Pogrebne slavnosti v Londonu.

DUNAJ 31. (K. B.) Nadvojvoda Ferdinand je odpotoval danes k pogrebnim slavnostim.

Državni zbor.

DUNAJ 31. (K. B.) Danes je imel državni zbor prvo sejo. Ministri predsednik pl. Körber je predstavil starostnega predsednika drž. poslanca dr. Weigela. Češki radikalei so uprizorili o tej priliki dlje časa trajajoč ropot, protestirajoč v češkem jeziku proti starostnemu predsedniku Weigelu, kateremu so klicali »hanba«, ker se je isti baje izrazil, da pred konstituiranjem zbornice ne pripusti državnopravnega zavarovanja Čehov, ker da to nasprotuje pravilniku.

Ko se je ropot nekoliko polegel, je pozdravil predsednik Weigel zbornico ter pozival poslance na delo, ker je že toliko časa zbornica neplodna. (Dobro-klic in od druge strani protesti čeških radikalcev.) Weigel je stavil zbornici za vzgled cesarja, ki tako

vestno izpolnjuje svoje dolžnosti ter neprenehoma deluje za blagor svojih narodov. Na to je pozval zbornico, da zakliče trikratni »živio« cesarju, čemur se je zbornica navdušeno odzvala.

Nadalje se je spominjal predsednik smrti kraljice Viktorije. (Tu so uprizorili nemški radikalei velik hrup in upili vmes: Živeli Boerci, doli z Angleži!) Nadaljevanja Weigelovega govora ni bilo več slišati.

Na to je sledilo zaprisezanje poslancev po zapisnikarjih, katere je imenoval predsednik. Po dovršenih formalnostih je naznanil starostni predsednik, da bo prihodnja seja dne 5. februarja ob 11. uri predpoludne. Slavnostna otvoritev državnega zbora po cesarju bo pa dne 4. februarja o poludne.

Iz parlamentarnih klubov.

DUNAJ 30. (K. B.) Glasom izdanega komuniké-ja je klub konservativnega veleposlancev sklenil po podrobni debati, da bo za sedaj sledil taktiki slobodne roke, da pa tudi odslej ostane v prijateljskih odnosih z vsemi po mišljenju sorodnimi strankami. — Nadaljni komuniké javlja, da je klub čeških poslancev glede taktičkega postopanja soglasno vsprejel resolucijo, ki pravi:

Parlamentariška komisija priporoča, da je stopiti v strožjo opozicijo proti sedanjemu zistemu ter je po vsakodnevih poparlamentarnih in političkih odnosih določiti način taktičkega postopanja in, če potrebno, tudi z najostrejšimi sredstvi.

Hrvatski in slovenski poslanci se še niso mogli zjediniti radi sestave skupnega kluba; pričakujejo še slovenskih liberalcev, da pred jutranjo sejo v zbornici pridejo do katerega si bodi sklepa.

Baron Pražak umrl.

DUNAJ 30. (K. B.) Bivši minister in člen gospodske zbornice, baron Pražak, je umrl.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 30. (K. B.) Depesa lorda Kitchenerja iz Pretorije javlja: Smith Dorrien se je vrnil iz Carolina, ko je čete Burrov razpršil. Razun že sporočenih zgbob so bili na angleški strani ubiti 4 možje, ranjeni pa 1 častnik in 17 mož. General Knox se je 40 milj severno od Thaubanehu zapel v bitko z generalom Dewetom. Dewet je zopet poskušal udreti v kapsko kolonijo. Podrobnosti o bitki niso še znane. En oddelek Bu-

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnice brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prost.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantlč

želj. mojster

Dunajska filjalka
Brandne vloge na knjižice s 4%.
 Posojila, barzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

rov je zarano odšel proti Boyburgu in je
 oškodoval mine Modderfonteina in Varn-
 hyna.

LONDON 31. (K. B.) »Daily Mail«
 poroča iz Capstadta: Neka neuradna brzo-
 javka poroča, da je Dewet dne 30. t. m. s
 precej močnimi četami udril v kapsko ko-
 lonijo.

Verdijev pogreb.

MILAN 30. (B.) Danes zjutraj vršil se
 je Verdijev pogreb. Po blagoslovljenju v
 cerkvi sv. Jožefa se je pomikal sprevod na
 pokopališče. Krsti so sledili sorodniki in pri-
 jatelji Verdi-jevi, potem velikanska števil-
 meščanov, členov oblasti, zastopnikov umet-
 nosti in znanstva, aristokracije in industrije
 v Milanu.

Po ulicah je ogromna množica delala
 špalir. Predmestja, po katerih se je premikal
 sprevod, so nosila znake žalovanja.

Pred hišo žalosti je bilo nastavljeno vo-
 jaštvo. Truplo Verdijevo so položili v rod-
 binsko rakev poleg onega njegove soproge.
 Pokop se je izvršil brez posebne ceremonije.
 Govorov ni bilo.

Ustaja na Kitajskem.

SHANGHAI 30. (K. B.) »Nord China
 Daily News« poroča: Povodom uničenja ki-
 tajskega smodnika v Šan-hai-kvanu nastala
 je eksplozija, vsled katere je bilo 40 japo-
 nskih vojakov ubitih in 2 angležka ranjena.

Slavnostna izdaja »Edinosti«. V pro-
 slavo 25 letnice našega lista izide jutrnja
 izdaja v svečani obliki na 12 straneh. Pri-
 ložen bo točen ponatis prve številke, kakor je
 izšla pred 25. leti. Cena ostane navadna.

ZAHVALA.

Podpisani žalujoči ostali se iz dna sre-
 zahvaljujejo vsem onim, kateri so spremili k
 zadnjemu počitku našega nepozabnega očeta,
 oziroma tasta

MATIJA PERTOTA,

posebno pa preč. duhovščini ter vrlemu pev-
 skemu društvu »Nabrežina« za ganljivo petje.

Nabrežina, dne 30. jan. 1901.

Žalujoči ostali.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.
 priporoča

pristna bela in črna vina iz vi-
 pavskih, furlanskih, brislih, dal-
 matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po že-
 leznici na vse kraje avstro-ogerske monarhije
 v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo po-
 šilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk

Borovlje (Ferlach) Koroško

priporoča

evoje najboljšje in zanesljive puške vseh sistemov
 in kalibrov. Znamenite in oštrole puške za
 šibe, risanice, lovske kratke puške in dvo-
 cevke za cele krogle iz dobrega kovanega materijala,
 najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskusano.
 Komade, ki ne ugaajo, sprejemam nazaj, jih zamenjam
 ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje
 vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, pre-
 delavam puške za nabijanje od spredaj v take za na-
 bijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu
 zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez
 plačno in franko

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatu
 (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Lepo veliko posestvo

pri glavni cesti v Spodnji Šiški št. 20. pri „Kankrtu“, 10 minut od Ljubljane,
 v najbolj priljubljenem kraju ljubljanskih meščanov, v katerem je že čez 40 let prav
 dobro obiskana krčma, je na prodaj z vsem inventarjem za 800 oseb za primerno ceno.
 20.000 kron more na hiši vknjiženih ostati.

Inventar je v najbolj priljubljenem stanu. Promet vsako leto: piva 230 hektolitrov,
 vina 120 hektolitrov, kar se lahko izkaže.

1. Poslopje. Hiša, obstoji iz 5 sob, 3 hlevov itd.
2. Poslopje: salon za 500 oseb, v katerem sta dve veliki peči, in zdaj vedno
 privreajo društva velike veselice.
3. Poslopje: lep salon za 180 oseb, zraven lep senčnat vrt za 400 oseb, veliko
 dvorišče in izvrsten vodnjak.

Ignacij Kozjek,

hišni posestnik in krčmar

V Sponji Šiški št. 20. pri Ljubljani.

XX

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglice, ki so tudi pod
 imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnino prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s
 poštnino prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razslizajoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,
 s poštnino prosto pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šelooc in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih črnih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršite se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

esence imenovana.) — Lahko razstopljuje
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena
 steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšje sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s
 poštnino prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglati, Moravski Ostravi.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom Ludwig Oester-
 reicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnavadnejše. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške ročne venco,
 svetinjske sv. Antona in praškega Jezuita (družbe) za
 marke. — Pisati in poslati je pisarni »Bittler« v
 Bregeno (Predaleško).

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkupijo najceneje proti takojšnemu plačilu
 ali na mesečne obroke od 16 kron višje (tudi
 na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)

v TRSTU, Borzni trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je naj-
 višje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

Zaloga cementa

je na prodaj po nizki ceni. Kupčija
 donaja lep dobiček in je sosebno pri-
 pravna za kakega slovenskega trgovca.

Več se izve v kavarni Commercio
 pri g. Antonu Šorliju ustmeno ali pis-
 meno.

Zaloga z lesom

vsake vrste in mere za mizarje in kolarje;
 zlasti pa kolesne špiče, platišča, karteje, re-
 meljne itd. priporočata

Božič & Stanič

TRST — Via Lazzaretto vecchio — TRST

XX

Javljam slav. občinstvu, da sem
 odpri

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj
 »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bodem iz-
 vrstni teran, vipavec in prosekar. Za
 postrežbo bode na razpolago vedno iz-
 borna kuhinja po primernih cenah. Do-
 bivajo se tudi vsaki čas spalne sobe,
 kakor tudi hlevi za živali. Za obilni
 obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak

»pri Zvezdi« v Sežani.

XX

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-
 vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
 žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod ščejo.

Gospodična

išče službo kot blagajničarka ali v kaki
 pisarni. Ista je že izučena in trgovinskih
 stvarih. Govori italijanski, slovenski,
 nemški in nekoliko tudi francoski; piše
 tudi na pisalni stroj. Prijazne ponudbe
 sprejema pod šifro »Edinost«

Istruktor

vesten in resen bi dajal lekcije za
 predmete spodnje gimnazije. Naslov pri
 upravnistvu Edinosti.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, za-
 stavnih pisem, srečk, novcev, valut itd.
 po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti
 nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurznj izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
 na vložne knjižice, na tekoči račun in
 na girokonto s 4 1/2 % obrestovanjem od
 dne vloge do dne vzdiga.
 Eskompt menjic najkulantneje.
 Borzna naročila.